

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૮] ૧૦ એસ.સી.આર. ૨૨

મેસર્સ કોહિનૂર ટ્રાન્સપોર્ટર્સ

વિરુદ્ધ

ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય

(સિવિલ અપીલ નં. ૮૩૩૮ ઓફ ૨૦૧૮)

૨૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૮

[દીપક મિશ્રા, સી.જે.આઈ. અને ડો. ડી.વાય. ચંદ્રચૂડ, જે.]

સિવિલ પ્રોસિજર કોડ, ૧૯૦૮:

કલમ ૪૭ નાણાકીય હુકમનામું અમલીકરણની કાર્યવાહી અદાલતના હુકમનામા હેઠળ બાકી રહેલી રકમ અંગે બંને પક્ષોએ પોતપોતાની ગણતરીના નિવેદનો રજૂ કર્યા અમલીકરણ અદાલતે પ્રતિવાદી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા વાંધાઓને

ફગાવી દીધા પ્રતિવાદી દ્વારા પુનઃવિચારણા (રિવિઝન) હાઈકોર્ટે બાકી લેણાંની વિગતો ધ્યાનમાં લેવા માટે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો ઠરાવ્યું: હાઈકોર્ટે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપીને તેની અધિકારક્ષેત્રની સ્પષ્ટ મર્યાદા ઓળંગી છે, જેનો હેતુ હુકમનામાનું દેવું સંતોષાણેલું ગણવું કે કેમ તે નક્કી કરવાનો હતો અમલીકરણની કાર્યવાહી સિવિલ જજ સમક્ષ પેનિંગ છે અને તેના પર સમયાંતરે વિવિધ આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા છે હુકમનામું મુક્ત થયું છે કે સંતોષાયું છે તે મુદ્દો અમલીકરણ અદાલત દ્વારા કલમ ૪૭, સી.પી.સી. હેઠળ નક્કી કરવાનો રહેશે અમલીકરણ અદાલતે હુકમનામું જેવું છે તેવું જ અમલમાં મૂકવું જોઈએ, તેમાં કંઈપણ ઉમેર્યા વગર પ્રતિવાદી વતી દાખલ કરવામાં આવેલી વળતી એફિડેવિટમાં, અપીલકર્તાની એ દલીલ કે રૂ. ૧.૨૫ કરોડની બાકી રકમ અંગે સ્વીકૃતિ હતી તેને નકારવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે આ તમામ બાબતો એવી છે જે અમલીકરણની કાર્યવાહી દરમિયાન યોગ્ય રીતે સંબોધવામાં આવવી જોઈએ હાઈકોર્ટે ખાસ કરીને આ તબક્કે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપીને અધિકારક્ષેત્રની મર્યાદા બહાર જઈને કાર્ય કર્યું છે હાઈકોર્ટનો વિવાદાસ્પદ આદેશ રદ કરવામાં આવે છે પક્ષકારો વચ્ચેનો વિવાદ ૧૯૮૦ના કરાર અને ૧૯૮૪ના એવોર્ડમાંથી ઉદ્ભવ્યો છે જેનો હજુ પણ અમલ થઈ રહ્યો છે તે બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઈકોર્ટે સિવિલ રિવિઝનનો ઝડપથી નિકાલ કરવો.

સિવિલ એપેલેટ જ્યુરિસ્ટિક્શન: સિવિલ અપીલ નં. ૮૩૩૮ / ૨૦૧૮.

નૈનીતાલ ખાતેની ઉત્તરાખંડ હાઈકોર્ટના ૧૮/૦૯/૨૦૧૭ ના સી.એલ.આર. નં. ૧૪૭ / ૨૦૧૬ ના ચુકાદા અને આદેશ પરથી.

અભય કુમાર, સૌરભ મિશ્રા, હિમાંશુ પાલ સિંઘ, મુકુલ કુમાર, અપીલકર્તા માટેના એડવોકેટ્સ.

શ્રીમતી રચના ગુપ્તા, ચારુ સિંઘલ, વિકાસ ચૌધરી, પ્રતિવાદી માટેના એડવોકેટ્સ.

કોર્ટનો ચુકાદો ડો. ડી. વાય. ચંદ્રચૂડ, ન્યાયાધીશ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો

૧. આર્બિટ્રેશન એક્ટ ૧૯૪૦ હેઠળ અપીલકર્તા અને સામાવાળા વચ્ચે લવાઈની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી. વિવાદો ૧૯૮૦ ના અમુક સિવિલ કામોના કરારમાં ઉદ્ભવ્યા હતા અને અંતે તેના પરિણામે ૨૦ જુલાઈ ૧૯૮૪ ના રોજ આર્બિટ્રલ એવોર્ડ આવ્યો હતો. આ એવોર્ડને સિવિલ જજ, દેહરાદૂન દ્વારા ૩૦

ઓગસ્ટ ૧૯૮૬ ના રોજ કોર્ટનો નિયમ (૩૯ ઓફ ધી કોર્ટ) બનાવવામાં આવ્યો હતો. ઉત્તરાંચલ હાઈકોર્ટે ૧૫ ડિસેમ્બર ૨૦૦૬ ના રોજ રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દીધા બાદ એવોર્ડ અંતિમ સ્વરૂપ પામ્યો છે. નોંધનીય છે કે, સિવિલ જજે વ્યાજનો દર ૧૨ ટકાથી ઘટાડીને ૬ ટકા કર્યો હતો.

૨. અપીલકર્તાએ એડિશનલ સિવિલ જજ, દેહરાદૂન સમક્ષ અમલીકરણ માટેની અરજી દાખલ કરી હતી, જે એક્ઝેક્યુશન એપ્લિકેશન ૨૭/૨૦૧૦ હતી. અમલીકરણની કાર્યવાહી દરમિયાન, પ્રતિવાદી-રાજ્યે હુકમનામાના દેવા પેટે રૂ. ૭૫,૬૫,૯૪૫ જમા કરાવ્યા હતા. અમલીકરણની કાર્યવાહી દરમિયાન અપીલકર્તા અને રાજ્યએ કોર્ટના હુકમનામા હેઠળ બાકી રહેલી રકમ અંગે પોતપોતાની ગણતરીના નિવેદનો રજૂ કર્યા હતા. ૦૬ એપ્રિલ ૨૦૧૫ ના રોજ, અમલીકરણ અદાલતે પ્રતિવાદીને રૂ. ૧,૨૫,૧૬,૯૬૯.૫૬ ની રકમ જમા કરાવવા નિર્દેશ આપ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે તે 'સ્વીકૃત' છે. પ્રતિવાદીને ઓર્ડર ૨૧ ૩૯ જી સી.પી.સી. હેઠળ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી, જેના અનુસંધાને તેણે પોતાના વાંધા રજૂ કર્યા હતા. ૧૬ ઓગસ્ટ ૨૦૧૬ ના રોજ, અમલીકરણ અદાલતે એવા આધારે વાંધા ફગાવી દીધા હતા કે રૂ. ૧.૨૫ કરોડની રકમ સ્વીકારવામાં આવી હતી, જે અગાઉના ૦૬ એપ્રિલ ૨૦૧૫ ના આદેશથી સ્પષ્ટ થાય છે. અમલીકરણ અદાલતના આદેશ વિરુદ્ધ પ્રતિવાદી દ્વારા સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશન દાખલ કરવામાં આવી હતી. અમલીકરણની

કાર્યવાહી દરમિયાન ૦૩ ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ ના રોજ એક આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો જેમાં હુકમનામાના દેવાદારને ૦૬ એપ્રિલ ૨૦૧૫ ના અગાઉના આદેશનું પાલન કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, જેમાં નિષ્ફળ જવાથી એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે "તેઓ પેનહેલ્ડ માનવામાં આવશે". અમલીકરણ અદાલતના આ આદેશ પછી, રાજ્ય દ્વારા હાઈકોર્ટમાં પુનઃવિચારણાની કાર્યવાહીમાં સ્ટે અરજી મૂકવામાં આવી હતી. હાઈકોર્ટે તેના વિવાદાસ્પદ આદેશ દ્વારા નીચે મુજબની શરતો સાથે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો:

"..તેથી, મને લાગે છે કે આ સંદર્ભમાં સક્ષમ વ્યક્તિઓની નિમણૂક અંગેની કોઈપણ વિનંતીની ગેરહાજરી હોવા છતાં, કોર્ટ માટે મદદરૂપ થઈ શકે તેવો એકમાત્ર વિકલ્પ આ બાબતમાં ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો છે, જે હુકમનામા ધારક દ્વારા દાવો કરાયેલા બાકી લેણાંની વિગતો અને હુકમનામાના દેવાદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા વિભાગીય વર્ણનમાં દર્શાવેલ હિસાબની વિગતોને ધ્યાનમાં લેશે.

દરેક પક્ષને બે અઠવાડિયામાં ઓછામાં ઓછા બે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટના નામ રજૂ કરવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે."

૩. હાઈકોર્ટના આ આદેશને વર્તમાન કાર્યવાહીમાં પડકારવામાં આવ્યો છે.

૪. ૦૫ જાન્યુઆરી ૨૦૧૮ ના રોજ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને હાઈકોર્ટના વચગાળાના આદેશ પર સ્ટે આપવામાં આવ્યો હતો.

૫. અપીલકર્તા વતી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે હાઈકોર્ટે ત્રણ કારણોસર ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપીને સ્પષ્ટપણે ભૂલ કરી છે:

પ્રથમ, હાઈકોર્ટે સિવિલ રિવિઝનમાં ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપીને અધિકારક્ષેત્રની મર્યાદા બહાર જઈને કાર્ય કર્યું છે જ્યારે સી.પી.સી. ની કલમ ૪૭ હેઠળ હુકમનામાના અમલીકરણ, મુક્તિ અથવા સંતોષ અંગેના તમામ પ્રશ્નો અમલીકરણ અદાલત દ્વારા નક્કી કરવાના હોય છે;

બીજું, અમલીકરણ અદાલતના ૦૬ એપ્રિલ ૨૦૧૫ ના આદેશ અથવા ૦૩ ઓગસ્ટ ૨૦૧૭ ના આદેશ કે જેમાં પ્રતિવાદીને રૂ. ૧.૨૫ કરોડના 'સ્વીકૃત' લેણાં જમા કરાવવાની જરૂર હતી, તેને કોઈ પડકાર આપવામાં આવ્યો ન હતો; અને

ત્રીજું, હાઈકોર્ટનો વચગાળાનો આદેશ સ્ટે અરજી પર વિચાર કરતી વખતે વર્ચ્યુઅલી અંતિમ રાહત આપવા સમાન છે.

૬. બીજી બાજુ, રાજ્ય વતી એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અપીલકર્તા તેના

હુકમનામાના દાવામાં સુધારો કરીને પોતાને લાભ પહોંચાડવા માંગે છે. જે કંઈ પણ બાકી હતું તે જમા કરી દેવામાં આવ્યું છે અને રૂ. ૭૫,૬૫,૯૪૫ ની રકમ ૦૭ ડિસેમ્બર ૨૦૧૨ જેટલા જૂના સમયમાં અમલીકરણ અદાલત સમક્ષ જમા કરવામાં આવી હતી. એવી વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે અમલીકરણ અદાલત માટે હુકમનામાની પાછળ જવું શક્ય નથી.

૭. વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, અમારો અભિપ્રાય છે કે હાઈકોર્ટે હુકમનામાનું દેવું સંતોષાણું ગણવું કે કેમ તે નક્કી કરવાના હેતુથી ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપીને તેની અધિકારક્ષેત્રની સ્પષ્ટ મર્યાદા ઓળંગી છે. અમલીકરણની કાર્યવાહી એડિશનલ સિવિલ જજ, દેહરાદૂન સમક્ષ પેન્ડિંગ છે અને, જેમ કે અમે નોંધ્યું છે તેમ, તેના પર સમયાંતરે વિવિધ આદેશો પસાર કરવામાં આવ્યા છે. હુકમનામું મુક્ત થયું છે કે સંતોષાયું છે તે મુદ્દો અમલીકરણ અદાલત દ્વારા સી.પી.સી. ની કલમ ૪૭ હેઠળ નક્કી કરવાનો રહેશે. અમલીકરણ અદાલતે હુકમનામું જેવું છે તેવું જ તેમાં કંઈપણ ઉમેર્યા વગર અમલમાં મૂકવું જોઈએ. પ્રતિવાદી વતી દાખલ કરવામાં આવેલી વળતી એક્ઝિડેવિટમાં, અપીલકર્તાની એ દલીલ કે રૂ. ૧.૨૫ કરોડની બાકી રકમ અંગે સ્વીકૃતિ હતી તેને નકારવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે. પરંતુ તે એવી બાબત છે જેના માટે આ કોર્ટે રોકાવવાની જરૂર નથી. આ તમામ બાબતો એવી છે જે અમલીકરણની કાર્યવાહી દરમિયાન યોગ્ય રીતે સંબોધવામાં આવવી જોઈએ.

અમારા મતે, હાઈકોર્ટે ખાસ કરીને આ તબક્કે ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટની નિમણૂક કરવાનો નિર્દેશ આપીને અધિકારક્ષેત્રની મર્યાદા બહાર જઈને કાર્ય કર્યું છે.

૮. અમે, તે મુજબ, અપીલ મંજૂર કરીએ છીએ અને હાઈકોર્ટનો ૧૮ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૭ નો વિવાદાસ્પદ આદેશ રદ કરીએ છીએ. પક્ષકારો વચ્ચેનો વિવાદ ૧૯૮૦ ના કરાર અને ૧૯૮૪ ના એવોર્ડમાંથી ઉદ્ભવે છે જેનો હજુ પણ અમલ કરવામાં આવી રહ્યો છે તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે હાઈકોર્ટને વિનંતી કરીએ છીએ કે સિવિલ રિવિઝન ૧૪૭/૨૦૧૬ નો ઝડપથી નિકાલ કરે, પરંતુ કોઈપણ સંજોગોમાં આ આદેશની પ્રમાણિત નકલ તેના રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવે તે તારીખથી ત્રણ મહિનાના સમયગાળાની અંદર. સિવિલ અપીલનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ અંગે કોઈ આદેશ રહેશે નહીં.

અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.